

صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی

اداره پژوهش های سیاسی

اخلاق و رفتار انتخاباتی نامزدها، مردم و مسئولان

(بر اساس بیانات رهبر معظم انقلاب)

فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش های زیر قابل دسترس است:

– وب سایت خبرگزاری صداوسیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

پژوهشگر: دکتر امید جلواریان

□ مقدمه

این پژوهش به بررسی، شاخص‌یابی و محوربندی بیانات رهبر معظم انقلاب درباره " اخلاق و رفتار انتخاباتی نامزدها، مردم و مسئولان " می‌پردازد.

بیانات رهبر انقلاب درباره اخلاق و رفتار انتخاباتی، سه مخاطب عمده دارد؛ مردم، مسئولان و نامزدها. در این میان، نامزدهای انتخابات، مخاطب بخش عمده بیانات رهبر معظم انقلاب هستند. رهبر انقلاب از نامزدها می‌خواهند ضمن پرداختن به گفتگوی انتقادی و ترویج مدل مباحثه‌های طلبگی، از های و هوی، کینه به دل گرفتن، جایگزین کردن تنازع به جای اختلاف نظر و تهمت زنی و بدگویی پرهیز کنند.

خودداری از هنجارشکنی و شکستن خطوط اصلی نظام توصیه دیگر رهبر انقلاب خطاب به نامزدهاست. رهبر انقلاب همچنین نامزدها را بر پرهیز از زیرسوال بردن انتخابات و جمهوریت در صورت به نفع نبودن نتیجه انتخابات و ملتزم شدن بین خود و خدا برای پذیرفتن نجیبانه نتیجه انتخابات توصیه می‌کنند.

کنار گذاشتن اختلافات دشمن شادکن از شاخص‌های مهمی است که رهبر انقلاب به کرات به آن اشاره می‌کند. حل درونی اختلافات و پرهیز از بیرونی کردن آنها، کنار گذاشتن بحث برنده و بازنده، متهم نکردن انتخابات و سخن نگفتن از تقلب و نظارت بین‌المللی و مراقبت در خصوص دودل کردن مردم برای شرکت در انتخابات از محورهای مورد نظر رهبر انقلاب مرتبط با این شاخص است.

از شاخص‌های بسیار مهم دیگر که در بیانات رهبر معظم انقلاب بارها به آن پرداخته شده‌است، تبلیغات قانونی و متعهدانه نامزدهاست. ملاک نبودن تبلیغات متنوع و رنگین، پرهیز از شعارهای فریبنده و بدون توجه به امکانات و واقعیات کشور، بزرگ نمایی در توانایی خود برای اجرای امور، سردادن شعارهای ضد انقلابی و ضد دینی در تبلیغات، مسموم نکردن فضا، اجازه دادن به مردم برای تفکر و تصمیم‌گیری صحیح، حاشیه‌سازی نکردن، پیش بردن کار انتخابات با حماسه و شور و غیرتمندی و بدون چالش و منافرت و حضور در انتخابات به قصد قربت از نکاتی است که در بیانات رهبر انقلاب در این باره به آنها اشاره شده‌است.

رهبر معظم انقلاب همچنین خطاب به رای دهندگان توصیه‌هایی دارند که از جمله آنها دقت در انتخاب اصلح و لحاظ کردن تدین و انقلابی بودن نامزدها، رای دادن براساس تشخیص و تامل، حضور حداکثری، متعلق دانستن انتخابات به خود و مراقبت در خصوص تعارض و بدگویی است.

اخلاق انتخاباتی مسئولان و دستگاه‌های نظارتی نیز مواردی نظیر برگزاری انتخابات سالم، پایبندی به قانون، رعایت حق داوطلبان در تایید و رد صلاحیت‌ها، توجه جدی به حق الناس بودن آرای مردم، نظارت دقیق بر وظایف زیردستان و گرایش نداشتن به جناح‌ها و احزاب را شامل می‌شود.

مدیریت پژوهش‌های خبری

۱۴۰۰/۰۳/۱۳

الف) اخلاق انتخاباتی رای دهندگان:

۱- انتخاب اصلح:

- ۱-۱- تکلیف الهی
- ۱-۲- وظیفه‌های عقلی و انقلابی
- ۱-۳- انتخاب اصلح با کمک طلبیدن از خدا و آدم‌های مطلع و امین و با صداقت
- ۱-۴- انتخاب اصلح با توجه به تدین، ایمان و انقلابی بودن نامزدها

۱-۵- رای دادن براساس تشخیص و تامل و نه الزام

۲- حضور حداکثری (حتی مخالفان نظام و رهبری):

- ۲-۱- افزایش استحکام و اعتبار و اقتدار نظام
- ۳- داشتن نیت خدایی:
- ۳-۱- کسب برکت و رضایت الهی در صورت رقم خوردن هرگونه نتیجه‌ای

۴- مراقبت در خصوص تعارض و بدگویی:

- ۴-۱- پرهیز از به جان هم افتادن و انتشار دروغ علیه یکدیگر
- ۵- متعلق دانستن انتخابات به خود:
- ۵-۱- اعتنانکردن به حرف کسانی که مردم را از رفتن پای صندوق‌ها منع و القای بی‌فایده بودن انتخابات می‌کنند

ب) اخلاق انتخاباتی مسئولان و دستگاه‌های نظارتی:

۱- برگزاری انتخابات سالم

۲- پای‌بندی به قانون:

- ۲-۱- عمل به مر قانون در امر انتخابات
- ۲-۲- رعایت حق داوطلبان در تایید و رد صلاحیت‌ها
- ۳- ادای حق مردم :

۳-۱- توجه جدی به حق الناس بودن آرای مردم

۳-۲- توجه به امانت بودن آرا و حضور مردم

۴- نظارت دقیق بر وظایف زیردستان

۵- گرایش نداشتن به جناح‌ها و احزاب

ج) اخلاق انتخاباتی نامزدها:

۱- گفتگوی انتقادی و پرهیز از های و هوی و عربده کشی

۱-۱- ترویج مدل مباحثه های طلبگی

۱-۲- کینه به دل نگرفتن پس از دعوا

۱-۳- رقابت بدون تهمت زنی و بدگویی

۱-۴- پرهیز از جایگزین کردن تنازع به جای اختلاف نظر

۲- رعایت جدی ملاحظات اخلاقی و خودداری از
هنجارشکنی و شکستن خطوط اصلی نظام:

۲-۱- ایستادگی نظام جمهوری اسلامی با خطوط خدایی و
مردمی در مقابل دشمنی ها

۳- ملتزم شدن بین خود و خدا برای پذیرفتن نجیبانه
نتیجه انتخابات:

۳-۱- پرهیز از زیرسوال بردن انتخابات و جمهوریت در صورت به
نفع نبودن نتیجه

۴- کنار گذاشتن اختلافات دشمن شادکن در زمان
انتخابات:

۴-۱- حل درونی اختلافات و پرهیز از بیرونی کردن آنها

۴-۲- کنار گذاشتن بحث برنده و بازنده

۴-۳- همدلی و کمک برای حل مشکلات

۴-۴- متهم نکردن انتخابات و سخن نگفتن از تقلب و نظارت
بین المللی

۴-۵- مراقبت درباره دودل کردن مردم برای شرکت در انتخابات

۴-۶- پرهیز از تبدیل کردن انتخابات به صحنه جنگ قدرت و
برخوردهای اهانت آمیز:

۴-۶-۱- رایج بودن این شیوه در آمریکا و بعضی کشورهای اروپایی

۴-۶-۲- ضرر کردن کشور از تخریب، تهمت زنی و ترساندن مردم از رقیب

۵- تبلیغات قانونی و متعهدانه:

۵-۱- ملاک نبودن تبلیغات متنوع و رنگین:

۵-۱-۱- سرگرم نشدن به کارهای حاشیه ای و تشریفاتی و زرق و برق

اخلاق انتخاباتی

- ۲-۵- تعهد در عمل به شعارها و پرهیز از شعارهای غیرواقعی:
- ۱-۲-۵- پرهیز از شعارهای غیرواقع‌بینانه و فریبنده و بدون توجه به امکانات و واقعیات کشور
- ۲-۲-۵- بزرگ‌نمایی نکردن در توانایی خود برای اجرای امور
- ۳-۲-۵- تعهد به عمل با عقل و درایت در مدیریت کشور
- ۴-۲-۵- مراقبت درباره شعارهای ضد انقلابی و ضد دینی در تبلیغات
- ۵-۲-۵- انتخاب شعارها بر مبنای حمایت از قشرهای ضعیف جامعه
- ۳-۵- متفاوت بودن از فضای پروپاگاندهای معمول دنیا:
- ۱-۳-۵- مسموم نکردن فضا و اجازه دادن به مردم برای تفکر و تصمیم‌گیری صحیح
- ۲-۳-۵- حفظ حدود شرعی و دوری از فریب و کارهای دروغین و نمایشی
- ۴-۵- حاشیه‌سازی نکردن:
- ۱-۴-۵- هزینه درست نکردن برای مردم
- ۵-۵- پیش بردن کار انتخابات با حماسه و شور و غیرتمندی و بدون چالش و منافرت:
- ۱-۵-۵- ایجاد امید و شور و شوق در کشور
- ۶-۵- هزینه نکردن از بیت‌المال یا از پول مشتبه به حرام
- ۶- درک سنگینی کار و مسئولیت مهم ریاست جمهوری
- ۷- آگاهی از مشکلات اصلی کشور و داشتن برنامه و راه‌حل برای آنها
- ۸- حضور در انتخابات به قصد قربت و با نیت خدایی:
- ۱-۸- برای قدرت نباشد
- ۲-۸- برای خدمت به مردم به خصوص طبقات ضعیف باشد
- ۹- حفظ وحدت و انسجام ملی:
- ۱-۹- کنار گذاشتن تقسیم‌بندی‌های غلط چپ و راست و دودستگی و تفرقه و دوقطبی‌گری
- ۲-۹- در نظر گرفتن آینده کشور و نظام اسلامی
- ۱۰- تبدیل میدان انتخابات، به میدان مسابقه خدمت و سبقت گرفتن در خیرات

الف) اخلاق انتخاباتی رای دهندگان:

۱- انتخاب اصلح:

۱-۱- تکلیف الهی

۱-۲- وظیفه‌ای عقلی و انقلابی

۱-۳- انتخاب اصلح با کمک طلبیدن از خدا و آدم‌های مطلع و امین و با صداقت

۱-۴- انتخاب اصلح با توجه به تدین، ایمان و انقلابی بودن نامزدها

۱-۵- رای دادن براساس تشخیص و تأمل و نه الزام

۲-۱- افزایش استحکام و اعتبار و اقتدار نظام

۲-۲- حضور حداکثری (حتی مخالفان نظام و رهبری):

۳-۱- کسب برکت و رضایت الهی در صورت رقم خوردن هرگونه نتیجه‌ای

۳-۲- داشتن نیت خدایی:

۴-۱- پرهیز از به جان هم افتادن و انتشار دروغ علیه یکدیگر

۴-۲- مراقبت در خصوص تعارض و بدگویی:

۵-۱- اعتنا نکردن به حرف کسانی که مردم را از رفتن پای صندوقها منع و القای بی فایده بودن انتخابات می کنند

۵- متعلق دانستن انتخابات به خود:

ب) اخلاق انتخاباتی مسئولان و دستگاههای نظارتی:

- ۱- برگزاری انتخابات سالم
- ۲- پای بندی به قانون:
- ۲-۱- عمل به مر قانون در امر انتخابات
- ۲-۲- رعایت حق داوطلبان در تایید و رد صلاحیتها
- ۳- ادای حق مردم :
- ۳-۱- توجه جدی به حق الناس بودن آرای مردم
- ۳-۲- توجه به امانت بودن آرا و حضور مردم
- ۴- نظارت دقیق بر وظایف زیردستان
- ۵- گرایش نداشتن به جناح ها و احزاب

ج) اخلاق انتخاباتی نامزدها:

- ۱- گفتگوی انتقادی و پرهیز از های و هوی و عربده کشی
- ۱-۱- ترویج مدل مباحثه های طلبگی
- ۱-۲- کینه به دل نگرفتن پس از دعوا
- ۱-۳- رقابت بدون تهمت زنی و بدگویی
- ۱-۴- پرهیز از جایگزین کردن تنازع به جای اختلاف نظر

۲- رعایت جدی
ملاحظات اخلاقی و
خودداری از
هنجارشکنی و شکستن
خطوط اصلی نظام:

۳- ملتزم شدن بین
خود و خدا برای
پذیرفتن نجیبانه
نتیجه انتخابات:

۱-۲- ایستادگی نظام
جمهوری اسلامی با
خطوط خدایی و مردمی
در مقابل دشمنی‌ها

۱-۳- پرهیز از
زیرسوال بردن
انتخابات و جمهوریت
در صورت به نفع نبودن
نتیجه

پژوهش
تجربی

۲-۴- کنار گذاشتن
بحث برنده و
بازنده

۱-۴- حل درونی
اختلافات و پرهیز
از بیرونی کردن
آنها

۴- کنار گذاشتن
اختلافات دشمن
شادکن در زمان
انتخابات:

۵-۴- مراقبت
درباره دودل کردن
مردم برای شرکت
در انتخابات

۴-۴- متهم نکردن
انتخابات و سخن
نگفتن از تقلب و
نظارت بین‌المللی

۳-۴- همدلی و
کمک برای حل
مشکلات

۲-۶-۴-
ضرر کردن کشور از
تخریب، تهمت‌زنی
و ترساندن مردم از
رقیب

۱-۶-۴- رایج
بودن این شیوه در
آمریکا و بعضی
کشورهای اروپایی

۶-۴- پرهیز از
تبدیل کردن
انتخابات به صحنه
جنگ قدرت و
برخوردهای
اهانت‌آمیز:

۵- تبلیغات قانونی و متعهدانه:

۵-۱- ملاک نبودن تبلیغات متنوع و رنگین:

۵-۱-۱- سرگرم نشدن به کارهای حاشیه‌ای و تشریفاتی و زرق و برقی

۵-۲- تعهد در عمل به شعارها و پرهیز از شعارهای غیرواقعی:

۵-۲-۱- پرهیز از شعارهای غیرواقع‌بینانه و فریبنده و بدون توجه به امکانات و واقعیات کشور

۵-۲-۲- بزرگ نمایی نکردن در توانایی خود برای اجرای امور

۵-۲-۳- تعهد به عمل با عقل و درایت در مدیریت کشور

۵-۲-۴- مراقبت درباره شعارهای ضد انقلابی و ضد دینی در تبلیغات

۵-۲-۵- انتخاب شعارها بر مبنای حمایت از قشرهای ضعیف جامعه

۵-۵- پیش بردن کار انتخابات با
حماسه و شور و غیرتمندی و
بدون چالش و منافرت:

۵-۵-۱- ایجاد امید و
شور و شوق در کشور

۵-۴- حاشیه‌سازی نکردن :

۵-۴-۱- هزینه درست
نکردن برای مردم

۵-۳- متفاوت بودن از فضای
پروپاگاندهای معمول دنیا:

۵-۳-۱- مسموم نکردن
فضا و اجازه دادن به
مردم برای تفکر و
تصمیم‌گیری صحیح

۵-۳-۲- حفظ حدود
شرعی و دوری از فریب
و کارهای دروغین و
نمایشی

۶-۵- هزینه نکردن از بیت‌المال یا از پول مشتبه به حرام

۷- آگاهی از مشکلات
اصلی کشور و داشتن
برنامه و راه‌حل برای آنها

۶- درک سنگینی کار و
مسئولیت مهم ریاست
جمهوری

۸- حضور در انتخابات به قصد قربت و با نیت خدایی:

۸-۱- برای قدرت نباشد

۸-۲- برای خدمت به مردم به خصوص طبقات ضعیف باشد

۹-۱- کنار گذاشتن تقسیم بندی‌های غلط
چپ و راست و دودستگی و تفرقه و
دوقطبی گری

۹- حفظ وحدت و انسجام ملی:

۹-۲- در نظر گرفتن آینده کشور و نظام
اسلامی

۱۰- تبدیل میدان انتخابات، به میدان مسابقه خدمت و سبقت گرفتن در خیرات

جدول شاخص ها و محور ها به استناد عین عبارات

ردیف	موضوع	مهم ترین محورها	مستندات
۱	اخلاق انتخاباتی	<p>الف) اخلاق انتخاباتی</p> <p>رای دهندگان:</p> <p>۱- انتخاب اصلح:</p> <p>۱-۱- تکلیف الهی</p> <p>۱-۲- وظیفه‌های عقلی و انقلابی</p> <p>۱-۳- انتخاب اصلح با کمک طلبیدن از خدا و آدم‌های مطلع و امین و با صداقت</p> <p>۱-۴- انتخاب اصلح با توجه به تدین، ایمان و انقلابی بودن نامزدها</p> <p>۱-۵- رای دادن بر اساس تشخیص و تامل و نه الزام</p> <p>۲- حضور حداکثری (حتی مخالفان نظام و رهبری):</p> <p>۲-۱- افزایش استحکام و اعتبار و اقتدار نظام</p> <p>۳- داشتن نیت خدایی:</p> <p>۳-۱- کسب برکت و رضایت الهی در صورت رقم خوردن هرگونه نتیجه‌ای</p>	<p>« آنچه در انتخابات لازم است، رقابت سالم است؛ رقابت بدون تهمت‌زنی و بدگویی به یکدیگر است. فضای انتخابات باید سالم باشد. این سی و دو سه انتخاباتی که از اول انقلاب تا امروز داشتیم، خوشبختانه همه اینها سالم بوده. البته در همه اینها کسانی معترض بوده‌اند، اعتراض‌ها رسیدگی هم شده، احياناً تخلفات بوده است، اما هرگز عدم سلامت در انتخابات وجود نداشته است»^۱.</p> <p>«نگذارند اختلاف‌نظر به تنازع برسد. این تنازع موجب فشل و ضعف قوا خواهد شد. دروغ، اهانت، دستگاه‌ها یکدیگر را متهم کردن، شایعه‌پراکنی، افتراء به رقیب، تحریک عصبیت‌های گوناگون؛ اینها هیچ کدام با انتخابات اسلامی سازگار نیست. این خطاب به همه جناح‌هاست؛ خطاب به اشخاص یا جناح معینی نیست؛ این وظیفه همه ماست. همه جناح‌ها باید این چیزها را رعایت کنند»^۲.</p> <p>«جنگالهائی که بعضاً از طرف بعضی از احزاب و گروه‌ها و جریان‌های سیاسی و جناح‌های بداخلاق در اطراف انتخابات می‌شود، تضعیف‌کننده کشور و ملت و نظام است. جناح‌های مختلف، جریان‌های مختلف، گرایش‌های مختلف، با شوق و ذوق و علاقه‌مندی همه‌عواملشان را بسیج کنند و انتخابات را به عنوان یک هدف عالی، هدف خوب، هدف شیرین مورد توجه قرار بدهند و به دعوا و جنگال و اهانت و پنجه به روی هم کشیدن قضا را نکشاند. انتخابات را وسیله‌ای بکنید برای اینکه دشمنان را ناامید بکنید و این شاء الله این انتخابات هم مثل بقیه انتخابات‌ها مایه عزت روزافزون اسلام باشد.»^۳.</p> <p>«من می‌بینم متأسفانه در اظهارات بعضی‌ها -حالا این شاء الله که از روی غرض‌ورزی نیست مرتب تکیه می‌کنند: آقا! تقرب نشود، آقا! تقرب نشود؛ آقا! دستبرد نشوند. چه تقلبی؟! قریب به سی سال است که دستگاه‌های مجری این مملکت دارند انتخابات را انجام می‌دهند با سلامت کامل. بعضی‌ها حتی شرم نکردند، گفتند ناظرین بین‌المللی بیاین نظارت کنند بر این انتخابات؛ بیگانه‌ها، دشمن‌ها که با اصل انتخابات و با اصل ملت ایران مخالف‌اند؛ با هر چیزی که به نفع ایران است مخالف‌اند، اینها بیاین بشوند قاضی! این، بزرگ‌ترین جسارت به ملت ایران است. نه، بیخود مبالغه نکنند»^۴.</p> <p>«مبادا در روزنامه یا در رسانه‌ای - به هر نحوش - یا در تبلیغاتی، طوری حرف زده بشود که مردم را نسبت به انتخابات دودل بکنند. البته این مردم دودل نمی‌شوند»^۵.</p> <p>«انتخابات را نباید خراب کرد. بعضی‌ها خوششان می‌آید و کأنه عادت دارند که از نزدیکی انتخابات، دائم بر کوس نامطمئن بودن انتخابات بدمنند؛ عادت کرده‌اند. این خیلی عادت بدی است، مرض بدی است، چرا؟ انتخابات انتخابات سالمی است»^۶.</p> <p>« نکته بعدی در باب انتخابات این است که مردم باید به فکر شناخت اصلح باشند؛ چون امر کوچکی نیست. مسأله انتخابات، مسأله سپردن سرنوشت بخش عمده امکانات کشور به یک نفر و یک مجموعه است. سرنوشت مسائل اقتصادی، مسائل فرهنگی، روابط خارجی و مسائل گوناگون دیگر تا حدود زیادی به این قضیه وابسته است. درست است که قوای دیگر هم هر کدام وظایفی دارند، اما مهمترین مسائل و فعالیتهایی که در بخشهای مختلف کشور به جریان می‌افتد، به قوه مجریه مربوط است که سرنوشت آن در این انتخابات معلوم می‌شود. ... شورای نگهبان طبق وظیفه قانونی خود، کسانی را که از لحاظ معیارهای قانونی صلاحیت دارند،</p>

۱. بیانات در خطبه‌های نماز جمعه تهران ۱۳۹۰/۱۱/۱۴

۲. بیانات در دیدار کارگزاران نظام ۱۳۸۲/۰۵/۱۵

۳. بیانات در دیدار کارگزاران نظام ۱۳۸۶/۰۶/۳۱

۴. بیانات در دیدار جمعی از قشرهای مختلف مردم قم ۱۳۸۶/۱۰/۱۹

۵. بیانات در دیدار مردم قم ۱۳۷۰/۱۰/۱۹

۶. بیانات در دیدار ائمه جمعه سراسر کشور، ۱۳۹۴/۱۰/۱۴

ردیف	موضوع	مهم‌ترین محورها	مستندات
		<p>۴- مراقبت در خصوص تعارض و بدگویی:</p> <p>۴-۱- پرهیز از به جان هم افتادن و انتشار دروغ علیه یکدیگر</p> <p>۵- متعلق دانستن انتخابات به خود:</p> <p>۵-۱- اعتنانکردن به حرف کسانی که مردم را از رفتن پای صندوق‌ها منع و القای بی‌فایده بودن انتخابات می‌کنند</p> <p>ب) اخلاق انتخاباتی مسئولان و دستگاه‌های نظارتی:</p> <p>۱- برگزاری انتخابات سالم</p> <p>۲- پایبندی به قانون:</p> <p>۲-۱- عمل به مر قانون در امر انتخابات</p> <p>۲-۲- رعایت حق داوطلبان در تایید و رد صلاحیت‌ها</p> <p>۳- ادای حق مردم :</p>	<p>مشخص خواهد کرد. سپس من و شما بایستی در بین این مجموعه نگاه کنیم و کسی را که اصلح است، انتخاب کنیم. این هم وظیفه بسیار مهمی است.»^۱</p> <p>- ملت باید تلاش خود را بکند، باید زحمت بکشد و دنبال اصلح بگردد. من مکرر عرض کرده ام که مسئله، مسئله دین و خدا و ادای تکلیف است. همچنان که اصل انتخابات یک تکلیف الهی است، انتخاب اصلح هم یک تکلیف الهی است. قبلاً هم گفتیم که تفاضل و لو کم باشد، در این قضیه بسیار است. باید بگردید، بین خودتان و خدا حجت پیدا کنید؛ یعنی بتوانید از راهی بروید که اگر خدای متعال پرسید شما به چه دلیل به این فرد رأی دادید، بتوانید بگویید به این دلیل. بین خودتان و خدا، دلیل و حجتی فراهم کنید و بعد با خیال راحت بروید رأی بدهید. مردم باید این کار را بکنند و ما هم از خدا می‌خواهیم و دعا و آرزو می‌کنیم که خدای متعال دل‌های مردم را به سمت نامزد اصلح آنکه واقعاً صلاحیتش بیشتر است هدایت کند.»^۲</p> <p>- «نکته‌ی دیگر این است که رفتار داوطلبان در ریخت‌وپاش و خرج و تبلیغات زیاد از اندازه‌ی لازم می‌تواند ماها و آحاد مردم را نسبت به آنچه که بعداً پیش خواهد آمد، آگاه و هشیار و بیدار کند. آن کسی که یا از بیت‌المال هزینه میکند، یا از پول مشتبته به حرام بعضی‌ها استفاده میکند، نمیتواند اطمینان مردم را جلب کند؛ به این چیزها خیلی باید توجه کرد. در تبلیغات انتخاباتی، در شعارهای انتخاباتی، آنچه که اهمیت دارد، این است که مواضع عزت‌آفرین و صحیح و عاقلانه و حکیمانه‌ی انقلاب و نظام تثبیت شود. مبادا در شعارهایمان، ما به زید و عمرو در خارج از این مرزها یا آدم‌هایی در داخل مرزها، چراغ سبز نشان دهیم»^۳.</p> <p>- «مردم باید توجه داشته باشند که تبلیغات رنگین و متنوع ملاک نیست»^۴.</p> <p>- «در برخی تبلیغات انتخاباتی شعارهایی دیده می‌شود که نه فقط رنگ و بوی مذهبی ندارد، بلکه ضد مسائل انقلابی و دینی است و این خطر است. البته ما به هوشیاری ملت مطمئن هستیم، اما این احتمال وجود دارد که یک کسی بتواند با تبلیغات مختلف و غبارآلوده کردن فضا به مجلس راه یابد»^۵.</p> <p>- «فضای تبلیغات، باید با فضای پروپاگاندای معمول دنیا تفاوت داشته باشد. هر کس که مقداری از کارهای انتخاباتی کشورهای به اصطلاح دموکراتیک را مشاهده کرده باشد، این معنا برایش واضح است. حرف‌هایی که می‌زنند، وعده‌هایی که می‌دهند، قیافه‌هایی که می‌گیرند، تملق‌هایی که از بعضی از قشرها یا گروه‌ها می‌گویند، ارتباط‌هایی که با جناح‌های خاصی برقرار می‌کنند تا نظر آنها را جلب بکنند، اینها کارهای سالمی نیست؛ کارهایی است که وقتی در یک مجموعه مردمی انجام گرفت، فضا را مسموم می‌کند و قدرت فکر کردن به آنها نمی‌دهد. تبلیغ، صحیح و حق است؛ اما با معنای واقعی کلمه، با حفظ حدود شرعی کلمه، به دور از فریب، به دور از کارهای دروغین و نمایشی، به دور از متهم کردن این و آن»^۶.</p> <p>- «من می‌گویم انتخابات را خوب برگزار کنید؛ ملت سرافراز خواهد شد، ملت با انتخابات خوب پیش خواهد رفت و دشمن هم به توفیق الهی هیچ غلطی نمیتواند بکند»^۷.</p> <p>- «چه وزارت کشور، چه شورای محترم نگهبان، چه نیروی انتظامی. آن کسانی که می‌خواهند این بساط مقدس را پاسداری کنند، باید با هم هماهنگ باشند؛ همکاری کنند و در خودشان تفاهم به وجود بیاورند»^۸.</p>

۱. بیانات مقام معظم رهبری در دیدار جمعی از مردم گیلان ۱۳۸۰/۰۲/۱۱

۲. بیانات مقام معظم رهبری در دیدار جمعی از خانواده‌های ایثارگران ۱۳۷۶/۰۲/۳۱

۳. بیانات در دانشگاه امام حسین علیه‌السلام ۱۳۹۲/۰۳/۰۶

۴. بیانات در اجتماع عظیم مردم یزد ۱۳۸۶/۱۰/۱۲

۵. بیانات در جمع فرماندهان و پرسنل ارتش ۱۳۷۵/۰۱/۲۸

۶. بیانات در دیدار مسئولان وزارت کشور ۱۳۷۰/۰۹/۲۲

۷. بیانات در اجتماع زائران و مجاوران حرم مطهر رضوی ۱۳۹۶/۰۱/۰۱

۸. بیانات در دیدار مسئولان وزارت کشور ۱۳۷۰/۰۹/۲۲

ردیف	موضوع	مهم‌ترین محورها	مستندات
		<p>۱-۳- توجه جدی به حق الناس بودن آرای مردم</p> <p>۲-۳- توجه به امانت بودن آرا و حضور مردم</p> <p>۴- نظارت دقیق بر وظایف زیردستان</p> <p>۵- گرایش نداشتن به جناح‌ها و احزاب</p> <p>ج) اخلاق انتخاباتی نامزدها:</p> <p>۱- گفتگوی انتقادی و پرهیز از های و هوی و عربده کشی</p> <p>۱-۱- ترویج مدل مباحثه های طلبگی</p> <p>۱-۲- کینه به دل نگرفتن پس از دعوا</p> <p>۱-۳- رقابت بدون تهمت زنی و بدگویی</p> <p>۱-۴- پرهیز از جایگزین کردن تنازع به جای اختلاف نظر</p> <p>۲- رعایت جدی ملاحظات اخلاقی و خودداری از</p>	<p>« دستگاه‌های قانونی، اعم از وزارت کشور - که مجری انتخابات است - و شورای نگهبان - که ناظر امین بر انتخابات است - هر کدام وظیفه و قانونی دارند. کسانی هم هستند که مراقبت می‌کنند تخلف از قانون انجام نگیرد. اگر میان خود اینها در موردی اختلافی باشد - که این قانونی است یا نه - باید میان خودشان آن را حل کنند. بعضی‌ها مایل‌اند که به دنبال همان سیاست جنجال‌آفرینی، این شخص راه، آن شخص راه، این مجموعه راه، آن مجموعه راه، به کارهایی متمم کنند که شأن مسئول اسلامی نیست» ۱.</p> <p>- « هم مجریان، هم ناظران، باید پایبندی خودشان را به قانون نشان دهند. ملاک، قانون است؛ سلاطین افراد ملاک نیست. آن قانونی که در مجلس شورای اسلامی تصویب و در شورای نگهبان تأیید شده است، برای همه معتبر و حجت است؛ چه کسی که آن قانون را می‌پسندد، چه کسی که آن قانون را نمی‌پسندد. قانون تا قانون است، همه موظف‌اند به آن عمل کنند» ۲.</p> <p>- « شورای نگهبان باید حق مردم را ادا کند و مانع شود از اینکه بدخواهان این ملت، بدخواهان این انقلاب، بدخواهان امام، وارد قوه مقننه کشور امام شوند؛ آن هم در مجلسی که در سال امام تشکیل می‌شود. هر دو موظف‌اند؛ هم شورای نگهبان، هم وزارت کشور» ۳.</p> <p>- «آنچه مهم است، این است که ما به آن مأموران زیر دستمان نگاه کنیم. شما در مدیریتی که اعمال خواهید کرد - همه طرف‌های قضیه را عرض می‌کنم - باید به دقت مراقب کارهای کسانی باشید که زیر نظر و زیر دست شما کار می‌کنند؛ این اساس صحت کار است. شما خوبید؛ اما این کافی نیست؛ باید مأموران شما هم از خوبی‌های شما، از صفای شما، از صمیمیت شما بهره‌مند باشند. دقت کنید، و حقیقتاً در این کاری که به مردم ارتباط پیدا می‌کند، هیچ اغمازی نکنید و از هیچ تخلفی نگذردید» ۴.</p> <p>- «دستگاه‌های دولتی نقش داوری خود را حفظ کنند و مراقب باشند گرایش به این حزب و آن حزب و این جناح و آن خط پیدا نکنند. قانون را مخلصاً، خالصاً رعایت کنند؛ همه چیز درست خواهد بود؛ مردم هم قدرت انتخاب پیدا می‌کنند» ۵.</p> <p>- «لبته کسانی که به عنوان نامزد انتخابات به مردم معرفی می‌شوند، معنایش این است که اینها صلاحیت دارند و این معرفی، امضای صلاحیت اینهاست. دستگاه‌ها بایستی مراقب باشند که این امضا بی‌بهره، خلاف و دروغ نباشد. این دروغ گفتن به مردم است؛ هم رد کردن آدم صالح، هم پذیرفتن آدم ناصالح؛ هر دو بد و هر دو خلاف است. دستگاه‌ها مراقب باشند که این خلاف‌ها انجام نگیرد» ۶.</p> <p>- «عمده‌ی حرف بنده با مردم است. مردم عزیز ما باید بدانند که حضور آنها در عرصه‌های مختلف، تعیین‌کننده است. تعیین‌کننده‌ی چه؟ تعیین‌کننده‌ی امنیت ملی... این حضور چه‌جوری نشان داده میشود؟ مهم‌ترین مظهر این حضور، انتخابات است؛ عرض من به مردم این است. من به مردم نمی‌گویم فلان کس را انتخاب نکنید، فلان کس را انتخاب کنید؛ این را هرگز به مردم نخواهم گفت، اما به مردم عرض می‌کنم و اصرار می‌کنم که حتماً در پای صندوق رأی حاضر بشوید و رأی بدهید، به هر کسی که تشخیص می‌دهید؛ این باید اتفاق بیفتد. هر کس کشور را دوست دارد، هر کس نظام را دوست دارد، هر کس امنیت را دوست دارد - از آحاد مردم - باید بیاید وارد میدان انتخابات بشود، بیاید پای صندوق؛ شر دشمن را این کم میکند... مطلب دیگری که به مردم می‌خواهم عرض بکنم این است که مردم سرسری به مسئله‌ی انتخابات نگاه نکنند؛ رأی را از روی فکر و از روی تأمل بدهند؛ فکر کنند. وقتی ما بر</p>

۱ . بیانات در خطبه‌های نماز عید فطر ۱۳۷۸/۱۰/۱۸

۲ . بیانات در خطبه‌های نماز عید فطر ۱۳۷۸/۱۰/۱۸

۳ . بیانات در دیدار قشرهای مختلف مردم ۱۳۷۸/۱۱/۱۳

۴ . بیانات در دیدار مسئولان وزارت کشور ۱۳۷۰/۰۹/۲۲

۵ . بیانات در دیدار مردم قم ۱۳۸۲/۱۰/۱۸

۶ . بیانات در دیدار مردم قم ۱۳۸۲/۱۰/۱۸

مستندات	مهم‌ترین محورها	موضوع	ردیف
<p>اساس یک منطقی فکر کردیم، یک انتخابی کردیم و رأی‌مان را بر اساس آن انتخاب تنظیم کردیم، پیش خدای متعال معذوریم؛ ممکن هم هست اشتباه کنیم، [اولی] باز پیش خدای متعال معذوریم. اگر بی‌ملاحظه، بی‌دقت، بی‌تفکر عمل کردیم، پیش خدا که مسئولیم هیچ، پیش خودمان هم مسئولیم؛ بعد خواهیم گفت که عجب، دیدید ما روی این مسئله درست فکر نکردیم! یعنی خودمان هم خودمان را محکوم میکنیم؛ اما وقتی شما فکر کردید، مطالعه کردید، مشورت کردید و بر اساس یک فکری یک انتخابی کردید، خدای متعال از شما راضی است برای اینکه کار خودت را انجام داده‌ای؛ وجدانت هم از تو راضی است؛ میگوید «خب، من کار خودم را انجام دادم؛ به‌فرض به خطا هم رفته باشم و اشتباه هم کرده باشم، خب اشتباه برای همه پیش می‌آید؛ اما من کار خودم را کرده‌ام». این هم عرض دیگر ما به مردم ... یک عرض هم به نامزدهای محترم داریم؛ حالا شش نفر از آقایان محترم، نامزدها هستند. اولاً من به نامزدهای محترم عرض میکنم نیت‌هایتان را خدایی کنید؛ برای قدرت نباشد، برای خدمت باشد. اگر کسی برای خدمت به مردم، بخصوص خدمت به طبقات ضعیف، وارد میدان مبارزه بشود، هر حرکت او، هر کلمه‌ی او، هر حرف او حسنه است، پیش خدای متعال اجر دارد. با این نیت وارد بشوید؛ با نیت خدمت. این حرف اول. مطلب دوم اینکه شعارها را جوری انتخاب کنید که همه بدانند شما میخواهید از قشرهای ضعیف کشور و طبقات ضعیف کشور حمایت کنید، مشکل [مردم] مشکل دار را میخواهید برطرف کنید. ما یک پیکره‌ای هستیم؛ جامعه مثل پیکر یک انسان است؛ ببینیم کجایمان ضعیف است، به کجا خون نمیرسد، کجا محتاج رعایت بیشتر است، به آن برسیم؛ نه اینکه به بقیه‌ی جاهای بدن بی‌اعتنائی کنیم؛ نه، اما اولویت را این [بخش] قرار بدهیم. بنده در دولتهای مختلف، گاهی اوقات اعتراضهای سختی داشتم به مسئولین گوناگون. حالا ما این اعتراضها را معمولاً جلوی مردم و در مظهر افکار عمومی نمی‌آوریم؛ چون مردم از دعوا و اوقات تلخی و مانند اینها خیلی خوششان نمی‌آید، فایده‌ای هم ندارد؛ اما با خود مسئولین کشور بنده گاهی اوقات، اوقات تلخی‌های زیادی داشتم. یکی از موارد زیاد اوقات تلخی، همین بوده که چرا این اولویتهای را رعایت نمیکنید. اولویت چیست؟ در بخشهای مختلف - خب کشور بخشهای اقتصادی دارد، بخشهای فرهنگی دارد، بخشهای گوناگون سیاسی، علمی و غیره- در هر بخشی یک اولویتی وجود دارد؛ آن را باید رعایت کرد، آن را باید دنبال کرد، آن را باید جلو انداخت. این آقایانی که امروز نامزد انتخاباتند، تصمیم بگیرند و بین خودشان و خدای متعال عهد کنند که اگر از طرف مردم مقبول شدند و رأی آوردند، اولویتهای را رعایت کنند؛ آنجایی را که بیشتر نیاز به مراقبت دارد، بیشتر مورد توجه قرار بدهند؛ برنامه‌ها را آن‌جور [دنبال کنند]. این را هم همه بدانند، خود نامزدهای محترم هم بدانند که ما جز با کار جهادی و کار انقلابی نخواهیم توانست این کشور را به سامان برسانیم. در همه‌ی بخشها، کمر بسته بودن مثل یک جهادگر لازم است؛ این اگر بود، کارها راه می‌افتد؛ این اگر بود، بن‌بست‌ها باز میشود، شکافته میشود؛ [یعنی] کار فراوان، پُرحجم و باکیفیت و مجاهدانه و انقلابی. انقلابی یعنی چه؟ بعضی خیال میکنند وقتی میگوییم انقلابی، یعنی بی‌نظم؛ نخیر، اتفاقاً یکی از خطوط اصلی انقلابی‌گری، نظم است؛ منتها انقلابی، یعنی اینکه خودمان را سرگرم کارهای حاشیه‌ای و تشریفاتی و زرق‌وبرقی و مانند اینها نکنیم؛ کار انقلابی یعنی برای یک مجوز [راه‌ها را کوتاه کنند]. عده‌ای از این کارآفرینان با اخلاص و متدین، چندی پیش آمدند با ما ملاقات کردند و گفتند که برای مجوز یک چیز کوچک - که حالا اسم آوردند و بنده نمیخواهم جزئیات را بیان کنم - باید انسان از مثلاً ۲۰ یا ۲۵ جا مجوز بگیرد؛ اینها کار غیر انقلابی است. کار انقلابی یعنی آن کسانی که ضوابط را تعیین میکنند، بیایند راه‌ها را کوتاه کنند؛ راه‌های میان‌بر بگذارند جلوی پای مردم، جلوی پای کارآفرین، جلوی پای کسی که میخواهد خدمت بکند؛ کارهای لازم اینها است، [مسئولین] دامن همت به کمر بزنند و واقعاً کار کنند. یک سفارش دیگر هم مربوط به مسئولان دولتی است که انتخابات را برعهده دارند؛ چه در وزارت کشور، چه در شورای نگهبان، چه در تبلیغات - که در صدا و سیما است و جاهای دیگر - چه در بخشهای مختلفی</p>	<p>هنجار شکنی و شکستن خطوط اصلی نظام:</p> <p>۱-۲- ایستادگی نظام جمهوری اسلامی با خطوط خدایی و مردمی در مقابل دشمنی‌ها</p> <p>۳- ملتزم شدن بین خود و خدا برای پذیرفتن نجیبانه نتیجه انتخابات:</p> <p>۱-۳- پرهیز از زیر سوال بردن انتخابات و جمهوریت در صورت به نفع نبودن نتیجه</p> <p>۴- کنار گذاشتن اختلافات دشمن شادکن در زمان انتخابات:</p> <p>۱-۴- حل درونی اختلافات و پرهیز از بیرونی کردن آنها</p> <p>۲-۴- کنار گذاشتن بحث برنده و بازنده</p> <p>۳-۴- همدلی و کمک برای حل مشکلات</p> <p>۴-۴- متهم نکردن انتخابات و سخن نگفتن از تقلب و نظارت بین‌المللی</p> <p>۵-۴- مراقبت درباره دودل کردن مردم برای شرکت در انتخابات</p>		

ردیف	موضوع	مهم‌ترین محورها	مستندات
		۴-۶- پرهیز از تبدیل کردن انتخابات به صحنه جنگ قدرت و برخوردهای اهانت‌آمیز:	که حالا ان‌شاءالله در روز رأی‌گیری رأی خواهند گرفت، املت مردم را حفظ کنند؛ این آراء مردم، این حضور مردم، امانت مردم است. این امانت را در نهایت احتیاط حفظ کنند و نگه دارند؛ مبدا خدای‌نکرده کسانی بتوانند به این امانت دست‌درازی کنند. قانون را به‌طور دقیق رعایت کنند؛ در قبال هیچ‌کس نسبت به قانون رودربایستی و مانند این حرفها نداشته باشند. قانون، قانون است؛ برای همه است؛ هیچ استثنائی در مورد قانون وجود ندارد. قانون را رعایت کنند تا ان‌شاءالله یک کار درست، صحیح و مطلوب و مرضی حقّ متعال انجام بگیرد. و مکرّر من عرض کرده‌ام باز هم تکرار میکنم که رأی مردم حقّ‌النّاس است؛ اگر کسی اِبه آن تعرّض کند، تعرّض به حقّ‌النّاس کرده است که از عهده‌ی حقّ‌النّاس برآمدن، کار بسیار مشکلی است ^۱ .
		۴-۶-۱- رایج بودن این شیوه در آمریکا و بعضی کشورهای اروپایی	«یک مسئله مهم درباره انتخابات، حضور حداکثری است ... هرچه جمعیت بیشتر در انتخابات شرکت کند، استحکام نظام و اعتبار کشور بالاتر خواهد رفت؛ هرچه بیشتر مردم شرکت کنند، اعتبار نظام بالا خواهد رفت. چون نظام، نظام مردمی است و واقع قضیه این است که متکی به عواطف مردم و احساسات مردم و انتخاب مردم و خواست مردم است. بنده این عقیده را [در مورد حضور] حداکثری از قبل هم داشته‌ام و همیشه هم رویش اصرار کرده‌ام، این بار هم اصرار دارم و ان‌شاءالله بیشتر هم درباره‌اش صحبت می‌کنم ^۲ .
		۴-۶-۲- ضرر کردن کشور از تخریب، تهمت‌زنی و ترساندن مردم از رقیب	«بنابر این اصل انتخابات حضور مردم در پای صندوق های رأی و رأی دادن آنهاست. همه باید شرکت کنند؛ شرکت در انتخابات آبروی نظام جمهوری اسلامی است، آبروی اسلام است، آبروی ملت ایران است، آبروی کشور است. این مسئله اول است ^۳ .
		۵- تبلیغات قانونی و متعهدانه:	«همه باید بیایند در انتخابات شرکت کنند؛ این موجب می‌شود که نظام جمهوری اسلامی تقویت بشود، پایداری آن و ماندگاری آن تأمین بشود، کشور در حصار امنیت کامل باقی بماند - که خب بحمدالله امروز هست - این موجب می‌شود که ملت ایران در چشم ملت های دیگر آبرو پیدا کند و اعتبارش بالا برود ^۴ .
		۵-۱- مالاک نبودن تبلیغات متنوع و رنگین:	«اینکه ما تکیه می‌کنیم، تأکید می‌کنیم، اصرار می‌ورزیم بر اینکه مردم همه شرکت کنند در انتخابات و من بارها این را قبلاً گفته‌ام - حالا چندبار یادم نیست - که حتی آن کسانی که نظام را قبول ندارند، برای حفظ کشور، برای اعتبار کشور بیایند در انتخابات شرکت کنند. ممکن است کسی بنده را قبول نداشته باشد، عیبی ندارد اما انتخابات مال رهبری نیست، مال ایران اسلامی است، مال نظام جمهوری اسلامی است ^۵ .
		۵-۱-۱- سرگرم نشدن به کارهای حاشیه‌ای و تشریفاتی و زرق‌وبرقی	«اما عرض کردیم انتخابات حقّ‌النّاس است؛ این حقّ‌النّاس امر مهمّی است. خب در زبان ها هم زیاد تکرار می‌شود که فلانی گفته انتخابات حقّ‌النّاس است و حقّ‌النّاس است و مدام تکرار می‌شود؛ منتها خب [باید] به عمق این حقّ‌النّاس برسیم. معنای حقّ‌النّاس بودن این نیست که فقط آن کسی که پای صندوق نشسته است باید این حقّ‌النّاس را رعایت کند که مثلاً فرض کنید آرا را عوضی نخولند یا کم و زیاد نکند؛ این یکی از مصادیق رعایت حقّ‌النّاس است ^۶ .
		۵-۲- تعهد در عمل به شعارها و پرهیز از شعارهای غیرواقعی:	«یک مطلب، مطلب حقّ داوطلب است؛ یکی از حقوق مردم، رعایت حقّ این داوطلبی است که می‌آید و وارد این میدان می‌شود و نامزد انتخابات می‌شود که اگر آدم صالحی است، ما او را رد نکنیم، میدان بدهیم به اینکه او بیاید. نقطه‌ی مقابلش هم همین‌جور است؛ اگر چنانچه آدم ناصالحی است، راهش ندهیم؛ اگر چنانچه در این مجلس -حالا چه مجلس خبرگان، چه مجلس شورای اسلامی، چه در هرجایی که انتخابات هست- آدمی باشد که صلاحیت قانونی
		۵-۲-۱- پرهیز از شعارهای غیرواقع‌بینانه و فریبنده و بدون توجه به امکانات و واقعیات کشور	
		۵-۲-۲- بزرگ‌نمایی نکردن در توانایی خود برای اجرای امور	

۱. بیانات در دیدار کارگران به مناسبت روز کار و کارگر ۱۳۹۶/۰۲/۱۰

۲. بیانات در دیدار ائمه جمعه سراسر کشور، ۱۳۹۴/۱۰/۱۴

۳. بیانات در دیدار مردم قم، ۱۳۹۴/۱۰/۱۹

۴. بیانات در دیدار مردم قم، ۱۳۹۴/۱۰/۱۹

۵. بیانات در دیدار مردم قم، ۱۳۹۴/۱۰/۱۹

۶. بیانات در دیدار ائمه جمعه سراسر کشور، ۱۳۹۴/۱۰/۱۴

ردیف	موضوع	مهم‌ترین محورها	مستندات
		۳-۲-۵- تعهد به عمل با عقل و درایت در مدیریت کشور	ورود در اینجا را نداشته باشد و ما از این اغماض کنیم، صرف‌نظر کنیم، رعایت نکنیم، دقت نکنیم و او وارد بشود، این هم باطل کردن حق مردم است، خراب کردن حق مردم است؛ این هم ضد حق‌الناس است»۱.
		۴-۲-۵- مراقبت درباره شعارهای ضد انقلابی و ضد دینی در تبلیغات	«یکی از ابعاد دیگر حق‌الناس بودن، حفظ امانت است؛ آن کسانی که آرای را در اختیار دارند، آن کسانی که آراء را می‌شمرند، آن کسانی که ثبت می‌کنند و گزارش می‌کنند، آن کسانی که جمع می‌بندند و خلاصه آن کسانی که اداره صندوق‌ها به عهده آنهاست، باید کمال امانت را رعایت کنند؛ یعنی در این زمینه‌ها اندک تخلفی، خیانت در امانت است»۲.
		۵-۲-۵- انتخاب شعارها بر مبنای حمایت از قشرهای ضعیف جامعه	«یک بُعد دیگر حق‌الناس بودن، پذیرش نتیجه قانونی انتخابات است؛ [یعنی] وقتی که به یک نتیجه‌ای رسید و مراکز قانونی تصدیق کردند که این است، پذیرش این نتیجه [حق‌الناس است]؛ ضد آن کاری که در سال ۸۸ انجام شد. خب در سال ۸۸ یک حرف منکر و مستنکری را آمدند مطرح کردند که تقلب شده است و باید این انتخابات برهم بخورد؛ حالا مردم چقدر شرکت کردند؟ چهل میلیون! چهل میلیون نفر از مردم شرکت کردند در یک انتخاباتی و رأی دادند به کاندیداهای مختلف، نامزدهای مختلف؛ این آقایان به ادعای تقلب [این را گفتند]. البته بنده با اینها خیلی مماشات کردم -حالا کارهای جزئی‌ای که انجام گرفت طولانی است- مماشات کردیم، حرف زدیم، گفتیم بیایید، بگویید بروند صندوق‌ها را نگاه کنند؛ هر تعداد صندوقی که شما می‌خواهید. اعتناء نکردند، گوش نکردند؛ بنا بر این نبود که زیر بار این حرف حق بروند؛ زیر بار حرف حق نرفتند و برای مملکت خسارت درست کردند. من نمی‌دانم بناست که این خسارت‌هایی که در سال ۸۸ بر ما وارد شد کی جبران بشود؟ واقعاً نمی‌دانم! هنوز جبران نشده. این هم یکی که نتیجه انتخابات را همه بپذیرند»۳.
		۳-۵- متفاوت بودن از فضای پروپاگاندهای معمول دنیا:	«یک مسئله دیگر، رعایت حق در سیاهه‌های پیشنهادی است؛ این سیاهه‌هایی که پیشنهاد می‌کنند، فهرست‌هایی که برای نامزدها می‌دهند. آن کسانی که این فهرست‌ها را می‌دهند، واقعاً رعایت حق را بکنند؛ مسئله رفیق‌بازی و جناح‌بازی و مانند این چیزها را دخالت ندهند و نگاه کنند ببینند که چه کسی واقعاً شایسته است؛ آن کسی را که شایسته است بگذارند و به مردم معرفی کنند. این هم یک بخش و یک بُعد از رعایت حق‌الناس است»۴.
		۱-۳-۵- مسموم نکردن فضا و اجازه دادن به مردم برای تفکر و تصمیم‌گیری صحیح	«یک بُعد دیگر این است که مردمی که می‌خواهند رأی بدهند، اعتماد کنند به آن مجموعه‌هایی که واقعاً قابل اعتمادند؛ بعضی‌ها هستند که قابل اعتماد نیستند؛ کالذی استهوتهُ الشَّیْطَانُ؛ گاهی این جور نیست که از روی صفا و واقعیت و علاقه‌مندی به انقلاب [باشد] - اساس کار، انقلاب است- و از روی علاقه‌مندی به انقلاب بیایند یک فهرست پیشنهادی را بدهند؛ نه، روی مقاصد دیگر-گاهی اوقات مقاصد فاسد- پیشنهادهایی می‌دهند. مردم توجه کنند و ببینند که آن فهرست‌هایی را که پیشنهاد شده است از کجا پیشنهاد شده؛ از طرف چه کسی پیشنهاد شده؛ آن کسانی را که مورد اعتمادند، قابل اطمینان اند، قابل اعتمادند انتخاب بکنند»۵.
		۴-۵- حاشیه‌سازی نکردن:	انتخابات باید به معنای واقعی کلمه، نمایشگر رأی مردم باشد. این به معنای آن نیست که ما فقط از تقلب کردن کسانی که ممکن است بخواهند چنین کاری بکنند، جلوگیری بکنیم - آنکه به جای خود محفوظ و معلوم است، و شأن مأموران جمهوری اسلامی، اجل از این حرف هاست - بلکه بالاتر از این، فضای انتخابات، باید فضای سالمی باشد»۶.
		۱-۴-۵- هزینه درست نکردن برای مردم	
		۵-۵- پیش بردن کار انتخابات با حماسه و شور و غیرتمندی و بدون چالش و منافرت:	
		۱-۵-۵- ایجاد امید و شور و شوق در کشور	

۱. بیانات در دیدار ائمه جمعه سراسر کشور، ۱۳۹۴/۱۰/۱۴

۲. بیانات در دیدار ائمه جمعه سراسر کشور، ۱۳۹۴/۱۰/۱۴

۳. بیانات در دیدار ائمه جمعه سراسر کشور، ۱۳۹۴/۱۰/۱۴

۴. بیانات در دیدار ائمه جمعه سراسر کشور، ۱۳۹۴/۱۰/۱۴

۵. بیانات در دیدار ائمه جمعه سراسر کشور، ۱۳۹۴/۱۰/۱۴

۶. بیانات در دیدار مسئولان وزارت کشور ۱۳۷۰/۰۹/۲۲

ردیف	موضوع	مهم‌ترین محورها	مستندات
		<p>۵-۶- هزینه نکردن از بیت‌المال یا از پول مشتبّه به حرام</p> <p>۶- درک سنگینی کار و مسئولیت مهم ریاست جمهوری</p> <p>۷- آگاهی از مشکلات اصلی کشور و داشتن برنامه و راه‌حل برای آنها</p> <p>۸- حضور در انتخابات به قصد قربت و با نیت خدایی:</p> <p>۱-۸- برای قدرت نباشد</p> <p>۲-۸- برای خدمت به مردم به خصوص طبقات ضعیف باشد</p> <p>۹- حفظ وحدت و انسجام ملی:</p> <p>۱-۹- کنار گذاشتن تقسیم بندی‌های غلط چپ و راست و دودستگی و تفرقه و دوقطبی‌گری</p> <p>۲-۹- در نظر گرفتن آینده کشور و نظام اسلامی</p> <p>۱۰- تبدیل میدان انتخابات، به میدان</p>	<p>- «قبل از انتخابات جنجال هایی در کشور به وجود می‌آید که غالباً هم ماهیت تبلیغاتی دارد. من از همه قوای سه‌گانه — نمایندگان مجلس، مسئولان در دولت، مسئولان در قوه قضائیه — خواهش می‌کنم سعی کنند فضای سیاسی کشور را متعادل نگه دارند تا مردم در یک فضای متعادل به موسم انتخابات برسند... فضا باید متعادل، منطقی و عقلایی باشد. گفتگوی انتقادی اشکالی ندارد؛ اما گفتگو با های و هوی فرق دارد. در مردم‌سالاری اسلامی، گفتگو با عربده‌کشی و چاقوکشی در بعضی از دموکراسی‌ها تفاوت دارد. اینجا گفتگو می‌کنند؛ به قول امام، مثل مباحثه‌های طلبگی. در مجلس و جاهای دیگر مباحثه کنند، حتی بر سر مسئله‌ای دعوا کنند؛ اما کینه از هم به دل نگیرند؛ بعد هم پهلوی همدیگر بنشینند و با هم صحبت کنند»^۱.</p> <p>- «توصیه این‌جانب به جریان‌ها و گروه‌ها و احزاب سیاسی آن است که بحث دل‌آزار برنده و بازنده را به کنار بگذارند و به اختلافات دشمن شاد کن دامن نزنند، برنده این انتخابات ملت است و همه کسانی که در انتخاب شرکت داشته‌اند اعم از آنها که خود یا نامزد مورد علاقه شان رای آورده یا نیاورده‌اند، همه برنده‌اند، بازنده این انتخابات، امریکا و صهیونیسم و دشمنان ملت ایران‌اند همه با همدلی به یکدیگر و به دولت خدمتگزار کمک کنید تا گره‌ها یکی پس از دیگری گشوده شود»^۲.</p> <p>- «مسئولان از توطئه دشمن در کار انتخابات غافل نشوند. آن کسانی هم که در انتخابات رأی نمی‌آورند، مواظب باشند آن کلاهی که بر سر رأی‌نیاوردگان سال ۸۸ رفت، بر سر آنها نرود؛ فریب نخورند. همه نامزدهای انتخابات و همه هوادارانشان، خودشان را در مقابل توطئه احتمالی دشمن مسئول امنیت بدانند. انتخابات را متهم نکنند؛ کسی آب به آسیاب دشمن نریزد»^۳.</p> <p>- «حضرت آیت‌الله خامنه‌ای خطاب به افرادی که می‌خواهند داوطلب انتخابات شوند، گفتند: انتظار داریم سنگینی کار را متوجه شوید و بدانید چه مسئولیت سنگینی را می‌خواهید بر دوش بگیرید. اگر دیدید که می‌توانید این مسئولیت را بعهده بگیرید، آنگاه وارد کارزار انتخاباتی شوید. رهبرانقلاب اسلامی تأکید کردند: مشکلات اصلی کشور را بدانید و برای آنها برنامه و راه‌حل ولو اجمالی داشته باشید. اقتصاد کشور و مسائل مهم آن مانند رشد تولید ملی، رشد سرمایه‌گذاری، تقویت پول ملی و مسئله تورم، موضوع امنیت کشور، آسیب‌های اجتماعی، نحوه مواجهه با سیاست‌های پیچیده دنیا و مسئله بسیار مهم فرهنگ را بشناسید»^۴.</p> <p>- «حضرت آیت‌الله خامنه‌ای: راهکار بعضی افراد برای بیشتر دیده و شنیده شدن، شکستن خطوط اصلی نظام است در حالی که نظام جمهوری اسلامی نظامی مستقر، پا برجا و جا افتاده است که با همین خطوط خدایی و مردمی در مقابل دشمنی‌ها ایستاده است، ضمن اینکه هنجارشکنی موجب ایجاد موقعیت بهتر در بین مردم نخواهد شد. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در ادامه به بیان چند توصیه خطاب به کاندیداهای انتخابات ریاست جمهوری و طرفداران آنها و عموم مردم پرداختند. رهبر انقلاب نامزدها را از تبدیل کردن انتخابات به «صحنه جنگ قدرت و برخوردهای اهان‌آمیز» مشابه آنچه در آمریکا و بعضی کشورهای اروپایی معمول و مایه آبروریزی آنها است، بر حذر داشتند و گفتند: در گذشته نیز هر گاه در مناظره‌ها و برنامه‌های انتخاباتی از اینگونه روشهای تخریبی، تهمت‌زنی و ترساندن مردم از رقیب استفاده شد، کشور ضرر کرد. ایشان تأکید کردند: میدان انتخابات میدان مسابقه خدمت و سبقت گرفتن در خیرات است و باید از نفرت‌پراکنی و اتهام‌زنی پرهیز شود. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای</p>

۱. بیانات در دیدار کارگزاران نظام ۱۳۸۲/۰۵/۱۵

۲. پیام تشکر در پی حضور پرشکوه مردم در انتخابات دوره هفتم مجلس ۱۳۸۲/۱۲/۰۲

۳. بیانات در خطبه‌های نماز جمعه تهران ۱۳۹۰/۱۱/۱۴

۴. سخنرانی نوروزی رهبر انقلاب خطاب به ملت ایران ۱۴۰۰/۰۱/۰۱

مستندات	مهم‌ترین محورها	موضوع	ردیف
<p>با تأکید بر پرهیز از شعارهای غیر واقع‌بینانه و فریبنده، افزودند: نامزدها با توجه به امکانات و واقعیات کشور، شعار و وعده بدهند. «رعایت جدی ملاحظات اخلاقی» و «خودداری از هنجارشکنی و شکستن خطوط اصلی نظام» توصیه بعدی رهبر انقلاب به کاندیداها بود. ایشان خاطر نشان کردند: رعایت اخلاق اسلامی در مناظره‌ها و مصاحبه‌ها، موجب سرریز شدن آن در جامعه و الگوگیری مردم خواهد شد. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای افزودند: راهکار بعضی افراد برای بیشتر دیده و شنیده شدن، شکستن خطوط اصلی نظام است در حالی که نظام جمهوری اسلامی نظامی مستقر، پا برجا و جا افتاده است که با همین خطوط خدایی و مردمی در مقابل دشمنی‌ها ایستاده است، ضمن اینکه هنجارشکنی موجب ایجاد موقعیت بهتر در بین مردم نخواهد شد. هبر انقلاب سپس خطاب به طرفداران نامزدها، «نیت خدایی» را موجب برکت و رضایت الهی در صورت رقم خوردن هر گونه نتیجه‌ای دانستند و گفتند: گاهی داغ‌تر بودن طرفداران از خود کلندیداها موجب تعارض و بدگویی می‌شود که در این زمینه باید مراقبت کرد چرا که از برنامه‌های مخالفان به جان هم انداختن طرفداران نامزدها و استفاده از فضای مجازی برای بدگویی و انتشار دروغ علیه یکدیگر است. ایشان افزودند: انگیزه‌های دشمنان برای ایجاد اخلال بسیار عمیق است البته در فضای مجازی نیز گاهی مسائلی برجسته می‌شود که لزوماً بازتاب خواست مردم نیست. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای از کاندیداها خواستند بین خود و خدا ملتزم شوند که نتیجه انتخابات هر چه شد، همه آن را بپذیرند و نجیبانه تسلیم شوند. ایشان خاطر نشان کردند: نباید انتخابات و جمهوریت را تا وقتی قبول داشت که به نفع ما باشد و اگر به نفع دیگری شد بگوییم آن را قبول نداریم که متأسفانه آزمون تلخی از این قضیه در سال ۸۸ در تاریخ انتخابات باقی ماند. رهبر انقلاب در پایان سخنانشان خطاب به عموم مردم گفتند: انتخابات در یک روز انجام می‌شود اما اثر آن تا چند سال باقی می‌ماند بنابراین با شرکت در انتخابات که متعلق به خود شما است، از خداوند برای رأی دادن به کسی که شایسته این مسئولیت است کمک بخواهید.</p> <p>ایشان تأکید کردند: کسانی که مردم را از رفتن پای صندوق رأی منع و القاء بی‌فایده بودن انتخابات را می‌کنند، دروغ می‌گویند که دلسوز مردم هستند، بنابراین به حرف آنها اعتنا نکنید. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای همچنین اهمیت انتخابات شوراهای شهر و روستا را یادآور شدند و گفتند: این انتخابات تأثیر زیادی در مدیریت شهرها و روستاها دارد. رهبر انقلاب با ابراز امیدواری برای جلب هدایت الهی در عمل به وظیفه، از صاحبان سخن نافذ در همه اصناف و اقسام خواستند از نفوذ سخن خود برای ترویج انتخابات استفاده کنند^۱.</p>	<p>مسابقه خدمت و سبقت گرفتن در خیرات</p>		

۱. بیانات در ارتباط تصویری با نمایندگان مجلس شورای اسلامی ۱۴۰۰/۰۳/۰۶